

Filmfakta

Ämne: Biologi

Ålder: Från 11 år (M, H)

Speltid: 12 x 5 minuter

Svenskt tal

Producent: BBC, Storbritannien

Syfte/strävansmål

- att berätta om evolution och livets utveckling efter dinosaurierna

Undervisningen i biologi ska behandla följande innehåll enligt läroplan

- Evolutionens mekanismer och uttryck, samt ärtlighet och förhållandet mellan arv och miljö.
- Naturvetenskapliga teorier om livets uppkomst. Livets utveckling och mångfald utifrån evolutionsteorin.

Avsnitt:

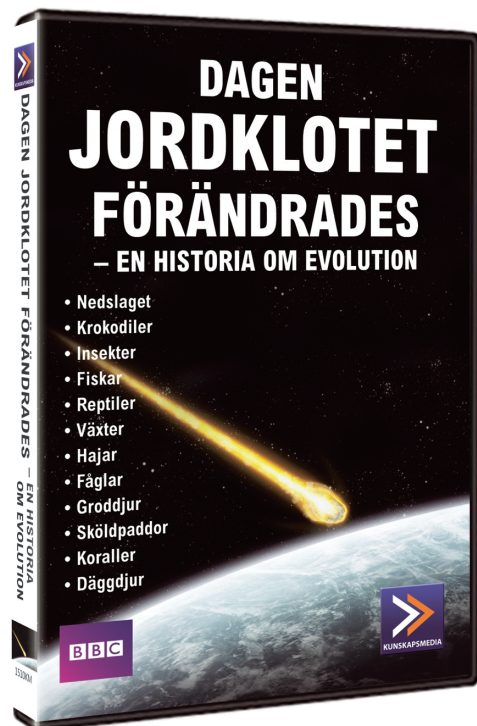
- Nedslaget
- Krokodiler
- Insekter
- Fiskar
- Reptiler
- Växter
- Hajar
- Fåglar
- Groddjur
- Sköldpaddor
- Koraller
- Däggdjur

© BBC, Storbritannien
Svensk distribution: © Kunskapsmedia MMXII
Filmnr: 1510KM

STUDIEHANDLEDNING

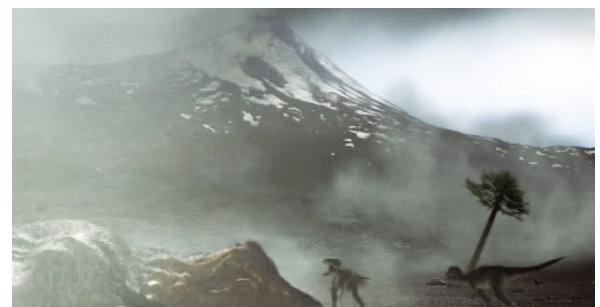
Dagen jordklotet förändrades – en historia om evolution

Filmens innehåll

En kolossal meteorit kraschade i Mexiko för 65 miljoner år sedan och orsakade en biologisk omvälvning. Berg förflyttades av jordskred, stormar och tidvatten ödelade rotsystem. Först slukades marken av eld och sedan frös hela vår planet. Mer än 70 % av världens arter utplånades, däribland dinosaurierna, vilket gjorde att andra djur fick chansen att erövra världen.

Denna dramatiska serie tittar närmare på hur olika arter överlevde katastrofen. Vissa arter klarade sig genom förebyggande åtgärder. Andra blev mästare på att anpassa sig och kom att visa vad framgångsrik utveckling och evolution verkligen handlar om.

Dagen jordklotet förändrades – en historia om evolution

Diskussionsfrågor

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren.

Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

Del 1: Nedslaget

- Ungefär när levde dinosaurierna?
- Vad var det som hände när meteoriten slog ned på jorden?
- Varför dog dinosaurierna ut efter meteoriten?

Del 2: Krokodiler

- Hur såg krokodilerna ut när meteoriten slog ned?
- Hur gjorde krokodilerna för att överleva meteoritnedslaget?
- Varför påverkade inte mörkret dinosaurierna?
- Vad gör krokodilen när det är ont om mat?
- Hur är krokodiler som föräldrar?

Del 3: Insekter

- Ge exempel på olika insekter som har vingar och hur de använder sina vingar.
- Hur skyddas insektens kropp?
- Ge exempel på hur insekterna lyckades överleva katastrofen.

Del 4: Fiskar

- Ge exempel på hur fiskarna ser ut djupt nere i havet där det är mörkt.
- Hur överlevde fiskarna meteoritnedslaget?
- Hur anpassade fiskarna sitt utseende när ljuset kom tillbaka?

Del 5: Reptiler

- Ge exempel på hur reptiler lyckades överleva katastrofen.
- Vad innebär det att reptiler är kallblodiga?
- Vad hände när solen kom fram igen?
- Vad är speciellt med reptilers ägg?

Del 6: Växter

- Hur såg jordens växter ut innan meteoriten slog ned på jorden?
- Vilka problem fick de förhistoriska växterna brottas med när meteoriten hade slagit ned?
- Hur gör växter för att inte bli uppätta?
- Hur gör växter för att sprida sig?

Del 7: Hajar

- Hur lyckades hajarna att överleva meteoritnedslaget?
- Vilka slags egenskaper gör att hajarna vet vad som händer runt omkring dem även i mörker?
- Vad skiljer vithajen från andra hajar?

Del 8: Fåglar

- Hur menar man att dinosaurierna är släkt med fåglarna?
- Varför överlevde fåglarna med inte flygödlorna meteoritnedslaget?
- Hur är fåglarnas vingar formade och varför?
- Vilka egenskaper och beteenden hjälpte fåglarna att överleva meteoritnedslaget?

Del 9: Groddjur

- Var lever groddjuren?
- Vilka egenskaper och beteenden hjälpte groddjuren att överleva meteoritnedslaget?
- Hur går det till när grodynglen blir grodor?
- Vilka knep har grodor för att undvika att bli uppätta?

Dagen jordklotet förändrades – en historia om evolution

Del 10: Sköldpaddor

- Hur ser en sköldpadda ut?
- Hur överlevde landsköldpaddorna meteoritnedslaget?
- Hur överlevde havssköldpaddorna meteoritnedslaget?
- Hur är livet för en liten skölpaddsunge?

Del 11: Koraller

- Vilka problem fick korallerna brottas med när meteoriten hade slagit ned?
- Hur växer koraller?
- Hur äter koraller?
- Hur strider koraller mot varandra?
- Hur sprider sig koraller?

Del 12: Däggdjur

- Varifrån härstammar de stora däggdjuren?
- Vilka egenskaper och beteenden hjälpte däggdjuren att överleva meteoritnedslaget?
- Vad definierar ett däggdjur?
- Varför är lek så viktigt för däggdjursungar?
- Varför har vi människor ett stort ansvar när det gäller alla andra arters överlevnad?

Efter filmen

- Vad tyckte du om filmen?
- Vad har du lärt dig av filmen?

Uppgifter

- Gör ett grupparbete om en av djurarterna ur filmen – leta fakta och presentera arbetet på stora ritblock, som blogg, webbsida, artikel eller serietidning.
- Skriv en liten historia om ett djur, till exempel en groda eller en fisk. Beskriv meteoritnedslaget ur djurets synpunkt. Hur reagerar djuret och vad tänker djuret om det som händer runt omkring?